

PROGRESSIVE RESEARCH IN THE MODERN WORLD

Proceedings of XI International Scientific and Practical Conference

Boston, USA

20-22 July 2023

Boston, USA

2023

UDC 001.1

The 11th International scientific and practical conference “Progressive research in the modern world” (July 20-22, 2023) BoScience Publisher, Boston, USA. 2023. 225 p.

ISBN 978-1-73981-125-9

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Progressive research in the modern world. Proceedings of the 11th International scientific and practical conference. BoScience Publisher. Boston, USA. 2023. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/xi-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-progressive-research-in-the-modern-world-20-22-07-2023-boston-ssha-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: boston@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2023 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2023 BoScience Publisher ®

©2023 Authors of the articles

PHYSICAL AND MATHEMATICAL SCIENCES

11. *Vasylyev M. O., Kolesnik V. N.* 76
LOW ENERGY PLASMON SPECTROSCOPY OF THE Mo(100)
SURFACE
12. *Кондратенко П. О.* 82
НАЯВНІСТЬ ВАЖКИХ АТОМІВ В МОЛОДИХ ЗІРКАХ

ARCHITECTURE

13. *Северін К. В.* 91
ОСОБЛИВОСТІ РЕКЛАМНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОБ'ЄКТІВ
ЖИТЛОВОГО БУДІВНИЦТВА

PEDAGOGICAL SCIENCES

14. *Гусак Л. Є., Мартіросян Л. А., Микитюк І. О.* 94
ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ МАГІСТРА ЯК МАЙБУТНЬОГО
ВИКЛАДАЧА
15. *Залізняк А. М.* 98
СТВОРЕННЯ РОЗВИВАЛЬНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА
В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ
16. *Стаднюк Ю. Ю.* 105
МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ СТВОРЕННЯ ТВОРЧИХ ЗАВДАНЬ З
ГЕОГРАФІЇ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ПРИРОДНИЧОЇ
ГРАМОТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ В ОСНОВНІЙ ШКОЛІ
17. *Чернюх О. Г.* 111
ОСОБЛИВОСТІ ТЕСТОВИХ ПИТАНЬ З БІОХІМІЇ «КРОК-1»
ЄДКІ 2023

PSYCHOLOGICAL SCIENCES

18. *Бакурідзе Н. Г.* 116
НЕЙРОПСИХОЛОГІЧНІ НАСЛІДКИ ВПЛИВУ МІННО-
ВИБУХОВОЇ ХВИЛІ

ART

19. *Кузнєцова В. О.* 122
ОСОБЛИВОСТІ ТРАКТУВАННЯ МОТИВІВ АНТИЧНОГО
СПАДКУ В ДИЗАЙНІ ОДЯГУ ХХ-ХХІ СТ.
20. *Сахарієва І. С., Батюк І. І., Лазановський С. С.* 127
ПОСТАТЬ ОЛЕКСАНДРА МИШУГИ – «КОРОЛЯ ТЕНОРІВ» В
ОЦІНЦІ СТАНІСЛАВА ЛЮДКЕВИЧА
21. *Яковець І. О., Лисенко А. О.* 132
ПРИНЦИПИ УНІВЕРСАЛЬНОГО ДИЗАЙНУ В МУЗЕЙНОМУ
ПРОСТОРІ

**ПРИНЦИПИ УНІВЕРСАЛЬНОГО ДИЗАЙНУ
В МУЗЕЙНОМУ ПРОСТОРИ**

Яковець Інна Олександрівна

д. мист., професор, завідувач кафедри дизайну

Лисенко Анастасія Олександрівна

Магістрант

Черкаський державний технологічний університет

м. Черкаси, Україна

Анотація:

У статті досліджуються та аналізуються принципи універсального дизайну в контексті музейного простору. Мета дослідження універсального дизайну в музейному середовищі полягає у вивченні та розумінні потреб різних груп відвідувачів і розробці рішень, спрямованих на створення доступних, інклюзивних та задовольняючих середовищ для всіх користувачів.

Ключові слова: універсальний дизайн, інклюзія, музей, доступність.

Одним із завдань, які постають перед сучасним суспільством є інтеграція людей з інвалідністю у соціум. Культурний простір, який включає: музеї, театри, бібліотеки тощо. мають великий вплив на становлення і розвиток суспільства, тому залучення людей з інвалідністю до культурно-мистецьких проєктів є важливим обов'язком нас як суспільства.

Для створення інклюзивного музейного простору важливим є застосування принципів універсального дизайну. Адже доступність у сфері культури є не менш значущою ніж в інших сферах.

Актуальність роботи полягає у дослідженні принципів універсального дизайну в контексті музейного простору, тому що існує велика потреба в адаптації музейного простору українських культурних установ до потреб всіх громадян та створення музейного простору, доступного кожному без виключень. «Музейний фонд України нараховує понад 2500 музеїв,

заповідників та інших закладів музейного типу різних форм власності й підпорядкування: державних, комунальних, відомчих, приватних [1]» і тільки «...близько 50 музеїв усе таки можна назвати умовно доступними», – зазначив співавтор проєкту «Inclusive Travels in Ukraine» [2], член правління АІГУ Андрій Тичина. За даними всеукраїнського опитування про культурні права людей з інвалідністю: «64% людей з інвалідністю не відвідують заклади культури, менше половини людей з порушеннями зору (46%) та лише кожна п'ята людина з порушеннями опорно-рухового апарату (23%) бували на культурних заходах, в яких, на їх думку, враховувалися, їхні потреби у зв'язку з інвалідністю» [3]. Дослідження універсального дизайну дозволяє ідентифікувати потреби різних груп відвідувачів та розробляти рішення, які забезпечують їхню повну участь у музейному досвіді, а також створювати інклюзивні та різноманітні виставки та програми, які відображають різні культури, історії та перспективи. Це сприяє підтримці культурного розмаїття та розширенню аудиторії музею.

Аналіз принципів універсального дизайну через призму музейного середовища дасть змогу визначити якими способами буде досягнута мета дослідження та розширення дослідження теми інклюзивного простору.

Універсальний дизайн – це стратегія, спрямована на те, щоб проєктування і компоненти будь-якого середовища, виробів, комунікації, інформаційних технологій чи послуг були однаково доступні, чи зрозумілі всім та відповідали вимогам спільного користування [4].

Головна мета універсального дизайну полягає в тому, щоб усі люди могли повністю брати участь у житті суспільства, без будь-яких обмежень або бар'єрів. Це означає, що середовище, вироби та послуги повинні бути доступними для всіх, незалежно від їхніх індивідуальних потреб і можливостей.

Термін «універсальний дизайн» запровадив американський архітектор Рональд Л. Мейс. Він створив концепцію проєктування продуктів, сервісів, каналів комунікацій, архітектурного середовища з погляду естетики та зручності для всіх людей, незалежно від віку та фізичних особливостей. Крім

того, Мейс у 1997 році очолив групу осіб, яка розробила сім принципів універсального дизайну (Universal Design) [4].

Практичне впровадження концепції інклюзивного навчання базується на наступних принципах універсального дизайну:

Принцип 1. Рівність використання

Універсальний Дизайн має бути зручним для людей із різними можливостями. Він не наголошує на особливостях окремих груп людей, а робить простір, середовище чи послуги максимально зручними для всіх [5].

Рівноправне використання у музейному просторі: архітектурно доступне та безпечне музейне середовище; вебсайт культурної установи адаптований для осіб з порушеннями зору та слуху тощо.

Принцип 2. Гнучкість у використанні

Дизайн має відповідати широкому спектру індивідуальних особливостей, переваг і фізичних здібностей відвідувачів, створювати умови для різних варіантів використання інструментарію та доступу до послуг.

У музейному просторі це може проявлятися як представлення декількох варіантів вирішення ситуації, надання відвідувачу вибору. Наприклад: можливість обрати послугу безпосередньо на місці або онлайн на сайті; різні варіанти переміщення між поверхами – сходи, ліф, ескалатор; забезпечення різних методів представлення наукових, просвітницьких матеріалів тощо.

Принцип 3. Простий та інтуїтивний дизайн

Спосіб використання продукту, інтерактивних елементів чи інформаційних матеріалів має бути простий і зрозумілий, без допоміжних засобів для будь-кого, незалежно від особистого досвіду, рівня інтелектуального розвитку чи рівня концентрації.

Для прикладу: чітка і зрозуміла система навігації з використанням піктограм; етикетаж музейних творів, оптимізований під потреби людей з обмеженими можливостями;

Принцип 4. Забезпечення легкого сприйняття інформації

Незалежно від можливостей сприйняття або зовнішніх умов користувач

отримує необхідну інформацію завдяки дизайну [5]. Методи передачі мають бути різноманітними: візуально-контрастними, вербальними, тактильними.

У музейному ж просторі – використання аудіальних методів передачі інформації для опису експонатів, тактильних копій творів мистецтва; доступна для сприйняття інформація, що транслюється на інформаційних табло, в оголошеннях, на рекламних щитах; використання кольору, світла, звуків, текстури у формуванні експозицій, інтерактивних екскурсій.

Принцип 5. Стійкість до помилок

«Дизайн має звести до мінімуму можливість виникнення ризиків та негативних наслідків у разі випадкових або непередбачуваних дій користувачів [5]», зробивши часто використовувані елементи найбільш доступними та стійкими до пошкоджень, а небезпечні – усунути або максимально ізолювати.

У музеї це може бути використано у вигляді: тактильних смуг жовтого кольору на підлозі, що позначають першу та останню сходинку, або сигналізують про перешкоди на шляху; гарна якість освітлення; піктограми, інформаційні таблички, які попереджають про наявність перешкод на шляху тощо.

Принцип 6. Низький рівень фізичних зусиль

Дизайн повинен бути таким, щоб під час використання того чи іншого предмета користувачеві не доводилося докладати надмірних фізичних зусиль.

Розміщення інформаційних стендів, табличок на рівні очей; двері, що легко відчиняються; застосування правил ергономіки та створенні музейного простору.

Принцип 7. Доступний простір

Дизайн має враховувати наявність необхідного розміру і простору при підході, під'їзді тощо, незважаючи на фізичні розміри, стан та мобільність користувача [5]. Проєктування і компоненти будь-якого середовища, комунікації та послуг мають бути однаково доступні й зрозумілі всім, відповідати вимогам спільного користування. Тож кінцева мета універсального

дизайну полягає в ефективності та результативності залучення до суспільного життя всіх людей, у тому числі й осіб з інвалідністю.

Застосування принципів універсального дизайну у музейному просторі є важливою потребою для всіх, а особливо для таких груп населення: батьки із малолітніми дітьми; діти до 6 років; люди похилого віку; люди з інвалідністю; вагітні жінки; люди з великою масою тіла; люди низького чи високого зросту, а також будь-якій людині, яка перебуває у стані пониженої концентрації уваги в певний період часу або яка нині є менш мобільною.

Кінцева мета універсального дизайну полягає в ефективності та результативності залучення до суспільного життя всіх людей, у тому числі й осіб з інвалідністю. Проектування і компоненти будь-якого середовища, комунікації та послуг мають бути однаково доступні й зрозумілі всім, відповідати вимогам спільного користування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. П'ять найдоступніших музеїв України розташовані у Києві – Сайт «INVAK.INFO». URL: <https://invak.info/bezbarernost/pyat-najdostupnishikh-muzeviv-ukrayini-roztashovani-u-kiyevi.html> (дата звернення: 12.07.2023).

2. Названо найбільш інклюзивні музеї України. *Zruchno.Travel* – національний туристичний портал. URL: <https://zruchno.travel/News/New/6021?lang=ua> (дата звернення: 11.07.2023).

3. 64% людей з інвалідністю не відвідують заклади культури, – результати всеукраїнського опитування про культурні права людей з інвалідністю. Український культурний фонд. URL: <https://ucf.in.ua/news/22-10-2021> (дата звернення: 12.07.2023).

4. Доступність та універсальний дизайн: навчально-методичний посібник. Азін В. О., Грибальський Я. В., Байда Л. Ю., Красюкова-Еннс О. В. – К. 2013. – С. 128.

5. Виртосу І. 7 відповідей про те, що таке універсальний дизайн / Сайт Na chasi – 2017. URL: <https://nachasi.com/city/2017/07/04/universal-design/>